

Република Македонија
НАРОДЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ
Republika e Maqedonisë
AVOKATI I POPULLIT
Republic of Macedonia
O M B U D S M A N

**НАРОДЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

НАЦИОНАЛНИОТ ПРЕВЕНТИВЕН МЕХАНИЗАМ

**ГОДИШНА ПРОГРАМА НА
НАЦИОНАЛНИОТ ПРЕВЕНТИВЕН МЕХАНИЗАМ
ЗА 2013 ГОДИНА**

Скопје, јануари 2013

**ГОДИШНА ПРОГРАМА НА
НАЦИОНАЛНИОТ ПРЕВЕНТИВЕН МЕХАНИЗАМ
ЗА 2013 ГОДИНА¹**

Временска рамка:јануари-декември 2013 година

Извршители: советници во Одделението за превенција од тортура и друг вид на свирепо, нечовечко или понижувачко постапување или казнување, надворешни соработници и НВО сектор

АКТИВНОСТИ:

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА 2012 ГОДИНА (временска рамка:јануари-мај 2013)

1. Изготвување на Годишниот извештај за 2012 година (јануари-март 2013 г.)
2. Промоција на Годишниот извештај за 2012 година (април-мај 2013 г.)

Изготвен е извештај, испечатен на три јазици – одржана е прес-конференција на 16 мај 2013

Доставен до сите надлежни министерства, до Влада, до претседателот на Собранието на РМ, места на лишување од слобода, судии за извршување на санкции, здруженија на граѓани, надворешни соработници.

Доставен со SPT, CPT,APT, Совет на Европа, амбасади, UN.

¹ Согласно препораката на Поткомитетот за превенција од тортура, Одделението за превенција од тортура изготвува посебна програма и план за работа: “The NPM should establish a work plan/programme which, over time, encompasses visits to all, or any, suspected places of deprivation of liberty, as set out in Articles 4 and 29 of the Optional Protocol, which are within the jurisdiction of the State”. CAT/OP/12/05: Guidelines on national preventive mechanisms, 05 Dec 2010, point 33

РЕДОВНИ ПРЕВЕНТИВНИ ПОСЕТИ И ИЗГОТВУВАЊЕ НА ПОСЕБНИ ИЗВЕШТАИ (временска рамка: февруари-декември 2012)

Вкупен број на редовни превентивни посети – **19- спроведени 16 посети**

1.Полициски станици: **10 посети**(т општа надлежност и 3 гранична полиција) **9 (6 полициски станици и 3 гранични премини)**

2.Казнено-поправни установи: **1 посета (Арестанско одделение), 2 - Отворено одделение во Крива Паланка и Арестанско одделение**

3. Домови за стари лица: **4 посети – одложено за 2014 година**

4.Психијатриски установи: **1 посета (Клиника за психијатрија) – 1 посета на Клиника за психијатрија**

5. Други места на лишување: **3 посети (ЈУ Завод за рехабилитација на деца и младинци „Топанско поле“, ЈУ Завод за заштита и рехабилитација – Бања Банско, Дом за деца без родители „11Октомври“Скопје) - 4 посети (ЈУ Завод за рехабилитација на деца и младинци„Топанско поле“, ЈУ Завод за заштита и рехабилитација – Бања Банско, Дом за деца без родители „11 Октомври“ Скопје и Царинска управа)**

ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ ПОСЕТИ И ИЗГОТВУВАЊЕ НА ИЗВЕШТАИ – фокус на следење на имплементацијата на дадените препораки (временска рамка: јануари-декември 2013)

Вкупен број на последователни посети – **12 – реализирани 16 последователни**

1.Полоциски станици – **5 посети – 4 посети**

2.Казнено-поправни установи – **3 посети – 6 посети (5 затвори и 1 Воспитно-поправен дом)**

3.Центар за странци – **1 посета – 1 посета**

4.Центар за азиланти – **1 посета – 1 посета**

5. ЈУ „Ранка Милановиќ“ Скопје – 3 посети – 2 посети во Јавна установа за згрижување на деца со воспитно-социјални проблеми (вклучена ноќна посета на ЈУ 25 Мај)

6. Психијатриска болница – 1 посета – нема

7. 1 посета во Специјален завод за лица со ментални поречености Демир Капија

Дополнително: Вонредна посета на Притворско одделение во Затвор Охрид

ИНИЦИЈАТИВИ ЗА ИЗМЕНИ НА ЗАКОНСКИ И ПОДЗАКОНСКИ АКТИ

1. Иницијатива за измени на Законот за извршување на санкциите и релевантни подзаконски акти (временска рамка: јануари-март 2013)

2. Иницијатива за измени на законски и подзаконски одредби поврзани со ментално здравје и задржување и чување во психијатриски установи (временска рамка: октомври-декември 2013)

Префрлени за 2014 година заради поголем обем на работа со превентивни посети и едукативни работилници.

Испратена иницијатива за изменување и дополнување на Законот за кривична постапка

ПРОМОТИВНО-ЕДУКАТИВНИ АКТИВНОСТИ (временска рамка: март-декември 2013)

1. Три тркалезни маси (целни групи: судии и полиција) **ТАИЕХ работилници (3) за видео надзор, улогата на судијата во заштита на правата на лицата лишени од слобода и малолетници во полициска постапка, една Регионална Конференција во Скопје со НПМ од регионот (Балкан НПМ мрежа), студиско патување и посета на НПМ Данска.**

2. Средби со раководители на релевантни институции и органи (Министерство за права, Финансова полиција, Гранична полиција и други)

3. Јавна промоција на НПМ-от континуирано во текот на годината (информации на веб-страницата, соопштенија до јавноста, пред-конференции и сл.) – **на веб-**

страницата и соопштение за Меѓународен ден за заштита на жртви од тортура 26 јуни.

4.Презентација на годишниот извештај на НПМ пред граѓанското општество – Презентација на извештајот по повод 10 декември пред студенти на Факултетот за безбедност,

Обуки за студенти во Центарот за обука на МВР

Предавања во Центарот на МВР за специјални единици Алфи и интервентни единици.

ЈАКНЕЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА ОДДЕЛЕНИЕТО

1.Учество на семинари и конференции – по потреба и на покана

Дел на Балканската НПМ мрежа, учество на состаноци на мрежата, состанок на медицинската група на Балканската НПМ мрежа заедно со надворешен соработник – психијатар.

Учество на Тркалезна маса на Центар за граѓански иницијативи – Враќање во заедницата за подобра реинтеграција.

Во организација на Совет на Европа и Националниот превентивен механизам (НПМ) на Обединетото Кралство, на 21 и 22 ноември во Стразбур, Франција се одржа Конференција на тема „Задржувањето на мигранти во Европа – Воспоставување заеднички заложби и развивање на минимални стандарди“.

ЧОВЕЧКО-МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА:

1.Вработување на 1 советник за превенција од тортура во НПМ (зголемување на ефикасноста на НПМ преку поделба на работата во два тима, секој составен од по двајца советници)

2.Ангажирање на стручни профили (психијатар/и, медицинска сеа и дефектолог)

3.Ангажирање на НВО во последователни посети на полициски станици

4.Возило за остварување на редовните превентивни и последователните посети

Склучен е Меморандум за соработка со 7 професионални асоцијации и вклучени се следните профили: психијатри, социјални работници, психолози, форензичари, дефектолози, криминолози и правници од Здружението на млади правници.

НАРОДЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ

Иџет Мемети